

СОКОЛЁНОК

3/2017

май-июнь

Лачын

ДАГЪЫСТАН РЕСПУБЛИКИАЙН КЪОНИ ВУЗЕЕ СА ЙАИХХЪЕ КЪЕККАН УШАХАРШЫН ЖУРНАЛ

1 июнь – ушахаар гывааджен

Иишын ушахаар – планетин геледжагъ вод. Къийна шы ушахар гьидвааджее, къийхъа йишын планет инсанаар дена ахвас. Дюн'йейни гъар сурак', гъар йыгъыл' аазырбышка ушах хъекIа: сассабы мыссынчыхъа гъабатIа, сассабы машынек' авуб аахва,

сассабы гул'лейлхъа туш хъабайле, сассабыб инсанийваала аагвал гъавъийнбыше бомбайк' авхъа гъооле. Гунангъ дешын ушахаар гъатIий – энке халбна бынагъ вобна.

Дюн'йел гъин меен ушах хъекIа къаджы, ахыр дюн'йейни едьяршын нумаайендебы са джигеехъа сабы ушахар гывааджен йыгъ таIъийн гъаъасди къараареехъа хъабайле.

Ман йыгъ 1949-гъэсди сен Парисил, хъунашцеерши-

йыгъ вод!

ни бейналхалкъ демократик федерацийейни конгресни кьараарыка сана кьабылхъа, ва цетда 1950-гъэсди сен байрам гъабы.

Ушахар гывааджен йыгъ гьар сенни июнни 1-чил байрам гъаба.

Анджах сенее са йыгъыл' байрам гъабийка сана шассе меб ушахаар кьорамыш гъааъас вааIхаIс деш. Ушахааршыс цIепба едий дек' вуккан. Йишди оIлкайл едеейи дек'кее дагъавъийн, ушахааршыни хайбышее гудмишоохъен ни меенхъееб ушахаар воб. Сасса уша-

хаарыб гёотава, едее, дек'кее илэгъава джоле гъеебхы, махъа хъабайле.

АIзизин едьяр, дек'кьяр! АIджыIзын, гунагъ дешын ушахаар мерункъуни хылелхъа хъумооле. Ушахааршыни хааъад, нени джад гыранни падаркIайн, ушахын йикI' ачмышаъас деш. ЙикI'ел ахъе, ушахни мее энке гыранна падаркIа едий дек' вобумбы.

Курбан Омаханов

ЗУБЕЙДА

Аваала заманайл са хан ешемишехе. Манкхъуар са дих ыхъа. Хане гьамбаше эйгьеннийки: «Дих, гьу хаӀр хъыхъа мее, зы вас истагна Зубейда гьее-тэс». АӀрайле сабара сенбы айкӀан. Дих хаӀр хъехъе. Гьинкхъус даватбы гьаӀа. Хаахъа истагъ хъийееле.

– Хошгелди, Зубейда! – истагъ къайджы мее, ханни духайе эйгье. Нягасний гьу оӀгийл шинкхъаӀ иттеле?

Ичее джаваб хъеле:

– Зы Зубейда дешорна, йизын до Першан водун.

Ханни дихыс, вудж алдамишы-тыва, хатир аху эйгьен:

– Дек‘, гьу увгьийнний зас истагъна Зубейда гьее-тэс, бес нягас Першан гьейты?

Деккее духайни суалыс джаваб хъеле:

– Зы вас гьавас меххвака хъаля-та ыхъа. Зубейдайлхъа хылӀ шавна джаб гьивхъарас деш. Мана уфтанна джегьил ичий ворна. Аазыр сен водун джени оӀлкайс маӀнкхъее пачча-гьийвалла гьаӀан. Мана шавукӀле джар къайджес ейхаӀ деш. Мана кӀелийханеетэ, гьасре йыгъна хунашце Першан йихъеджын.

Анджах дихни йикӀ‘е, фыкырее садджу Зубейда йихъа. МерынкхъыӀни гьаӀкӀее, манкхъус фыкырамышхъес джар ыккийкын деш. Ханыхъар вазир ыхъа. Гьинкхъус Першанний къабылеехъе. Са йыгъыл гьинкхъеве ханыкӀле эйгье:

– ГьуӀкумыквана хан! Йыгъна дих хаджалатын эрмишаӀы вор аӀл гьаӀ,

манкхъуни йикӀ‘е садджу Зубейда вор аеехан. Къайикке зы манкхъука, Зубейда тӀабалее-тэс манкхъус зы ку-маг гьаӀасын.

Ханна дихий вазир йаӀххъыӀлхъа хъигъебачӀе. АӀлгьаӀ-аӀлгьаӀ гьивийхъар тапылни Мусласгъни хивеехъа. МааӀаб эхъалийна хаӀм алявгьу, мичӀееб ява-явашба сир-тыле кӀена Мишлешахъа геебачӀе. Манче даман сент’ аххъы, ведрени йаӀххъыӀл чейлягъыке алла авайкӀан. ЙыӀкхъыӀгьыӀлийни кубааршыс ханна дихий вазир Джинеехъа гьивийхъар. Хивни джамаӀгъаӀтын джоке ваӀхаӀна гьуӀрмаӀт гьаӀа. АӀлгьаӀнкхъаӀ гьинбышди къочӀеехъа каран тӀаӀаӀмыд гийххъе. Цебба Дюл тийни дамайке, гойне Самурни дамайке гьинбы илгъеебчӀы чӀалагыке алла хъоохъе. Хиледже сыхни чӀалагни мызарайби-шеенче абкӀынийле хъийгъа, гьинбы някнени голесахъа хъигъебачӀе.

– ГьняаӀаб аӀгътият гьаӀаас вукан. Мункум дешда гьини голесане аӀлапат дехъес. Дора дигулеебхъес! – эйгье вазире.

Ханна дихий вазир колаарше-ехъа дигулеебхъа иляаканкхъаӀ къедже, голесахъа аливаху хъейибле шитӀ‘ хъабайле. Манбы сийкӀал хъебни батӀрайни ичеершилхъа. Ичеерше оодун донбы хъадчу, аӀваӀйхаӀраӀс голеехъа кӀеебачӀе. Садджу манбышда са чейлягъа айху.

– Зубейда, нягас гьу аӀехаӀраӀс голеехъа кӀидяӀ? – ичеерше онаӀа.

– Йизын до агъмышаӀасди меегане шу шитӀ‘яаршына миз инсанни мизека бадалавъу. Къеджен захъад

диндж, раГьаГт гьини голесане и хьес деш, – Зубейда хьаАлламишеехье.

МаАнкъее джеле шитГ'ейн палтар хьаккяйгье. МаАнкъыни батРаалин гьихъийъаллан чАлагбы, мычАхмырбы вазын хьинне ачухаты, парылдамышехье гидгъыл.

Колааршенче ханна дих дигуленра хьигъечЛу гьнкъыАн палтар джусахъа аляатА. Зубейдее хьаАркъын эйгье:

– Гьаама, йизда архайнийвалла, селлимийвалла таамувхъана.

Зубейдее, хьулехье дон хъелева хааш гьеъэйд, ханна дих раздохье.

Мысадти гьу зас истагъ йихъес разийра ворнава эгьесди мее, йыгъын дон хъелес деш, – эйгье ханни дихее.

– Яхшы, гьу эйгьехуАд ихъеджын. Садджу тезе ваз хьигъевчАесди мее, гьу зы къайикке йизди оАлкайлхъа. Гьасре манбыше джос мерна Зубейда паччагъна сечмишееъджын.

Ханни дихее хъеле гьинкъыАн шитГ'ейн палтар, мана алийхы, иеекАн. Хаахъа Лекахъа хъары ди-

хее ханыс къаджийнчына хабар гьа-аъа. Тезе ваз бадалувхъесди вахталА ханна дих мер сафареехъа гьаззирехье. Хане духайс кумагчийна вазир гьеле. ПершаныкАле няхъайий джена адамий аттамышехье ыхъай ацАхъа, гьинкъее вазирьсахъа някАна веeba гьооле. ААлгъааА-аАлгъааА гьинбы сувал'ни хивеехъа илхъеебачАе, дюзилни хивеехъа гебачАе, гунайле къузайлхъа илгъеебачАе, мызарайбышеенче хьиккеебачАе, някнени голесахъа гьивийхъар. Махъа гьибхъыринкъаА вазирее дигуленба Першане гьувуна веeba ханни дихни палтарыххъа гьивийкъан. Ханна дих някАеexъа айкАн. Зубейда голесахъа хъары, вазирьс хааш гьаъа джегьил някАеенче оза хъаъас. Вазирее ханна дих хьулехье Зубейдаини гьийр силкаламышаъа, анджах мана мугъур хъидехье.

(Хъийгъийн хъалесын)

Са вазирна хабар

Къоджее джуваб хъеле, дехъа телесмиш:
 – ГъиняхуІб воб къоодже готІбышиквана иш.
 Цеббийна готІ вуккан ыІвхаІс улехъа,
 Тезе варрыйке ненкъвейи бордж гъеххъа.
 КъоІдъэста улехъа гёохъа манкъуни,
 Гъаарын сирр хъунащейис джун гъеленкъуни.
 Хъебыдъэста готІ’иб гъавъуна манкъус,
 Ненкъвейи къуллук хаІбна гъааъа мерункъус.
 Гъинбы къайхъы вазир фыкреехъа айкІан,
 Гойне мер динджира хавахъа айкІан.
 Йигъыке хаІм хъоохъи, хаІмыкеб мед йигъ,
 СувабышилЁ оохъа илхъоочІи верыгъ.
 Вазирни кал’ленче къаІста идяйкІан,
 Гъар хаанче хъыІгъааІнкъаІ, вудж джусхъа гъайкІан.
 Къоджейни готІ’бышле тамаша гъааъа,
 Гойнеб гъиняхуІбна са тадбир кІяаъа.
 Са тезе варрыйке гъаркІын бордж гъаъа,
 Гойнер хъары хаахъа йидж дюгул’ гъаъа.
 Шагъыхъа воохъи гонна са къарг,
 Сенбына гъивааджу, гъааъас дяаІхаІ тарг.
 Шагъ чика гъивага, тимар гъааъа,
 Тахтыни кІаняъаб джига хъааъа.
 Хъавайли вазирни кал’лелхъа терс фыкыр,
 Къарг хъооІхъаІс шагъына хаІрра игъийкыр.
 Хъивку джуни хаахъа дюгуляаъа,
 Хъунашейсыб чина хабар гъааъа:
 –Нимее раІгъаІтдаи эхъи бордж гъаъас,
 ВаІшни амаІлыка хаахъа кар саъас.
 Къарг хъооІхъу хъавалес вааІхаІ шагъына,
 СыкІылЁба джаб четимба деш иш мана.
 Айху са хъунаще синемиш гъееъас.
 Джо сачаахар гъавъуй четинда вод зас.
 ХаІрра чалышмышхъа, зы фыкыр гъавъу,
 Зас вуккан деш манбы сачаахаравъу.
 Вазир хъунащейква деш писра ыхъа.
 Амма сачаахарас вудж гъаІшде гехъа.
 Багъна тІалаб гъавъу гъинкъвее са йыгъыл’.
 Авхъу хъынак’ хъааъа хунащена ул’.
 Вазирна хъунаше йидж ханым-биче,
 Къелилхъа хъааъа тамамба куче.

Алвара-алнтай, гьарай-агълягъа,
 Инсанар гьарнанче джел оохъа сааъа:
 –Адамий бордж гъаъа илэгъа ийкар,
 Гъаарын йигъ пиянда, гъарын йигъ бейкар.
 Шагъыс къуллукъ югба гъааъасти джигее,
 Шагъына къаргъ хъабы гивкIуна дегее.
 Обхъун, бачIар хъыхъа къудурмыш ыхъа,
 Оохъар зы геету нашыд хъидехъа.
 Гъивийхъар шагъылхъа манчина хабар,
 Вазырыс быкырда гъаъа дюн'йе дар.
 Саа шагъее эIда джун халдын иджлас,
 Иляака вазырык гъиджойи вод гъаъас,
 Яманда халдын вод гъинкъун джинаят,
 Манчыс йаIхъ гъувее, ихъесын алдат.
 Югба шагъыс къуллукъ гъааъасти джигее,
 Шагъына къаргъ хъоолхъуI, гивкIуна дегее.
 Гойне мер ийкарна одхъан- илэгъа,
 Къудурмыш вухъана са баIар бугъа.
 Оохъар наш хъидехъа геету хъунаще,
 Халдын яра гъабу ваз хъиннени къашее.
 Вазырыс гёохъана лап халбна джаза,
 Гиваханас шагъее гъелен иджааза.

(Хъийгъийн хъалесын)

Сипырийни йишщена хабар

(Огийл'ын 2-гъэди нумрее)

ялавыл' оохъа тик-да, мансад къомкIина гийхьен. Ман кусяйбы маIхуIд гиххьы къаджы мее, джынаршыни паччагъыссе хаIдын аIхъаIна къатдидхьын. Манкъуни аIхъаIнаIле танбал хьунашще хъаIркьыIнна, ишыб сурак' авху. Мана гыняхъа-шахъа иллекана, са инсан къедже деш. Бес аIхъаIна гъаьана вушуна вор? Йиджее джад джес суал гьеле.

С айыр мичеер оза хъеехьена. Къахъа иллекана, цIобан йизуд гегъу. Иш идааIва танбал хьунашщейн джан ыкIар гийгъал, нягас увгъее, маIнкъее мыса джаб иш гъавъу деш. Мана хаахъа сайкIына, йыз каджы. Няхъана йыIххъаIс, хааъар гийъыр, хъа джабне гъаIбхаIс? Меер гийъарна уджагъысахъа. Санахыйна хьинне уджагъ хъавгъу, кутюк гивхъу, ярма осбы ады кутюкни янилхъа хъийзаранбы. Меед июттукан куп са суралхъа, хьыняалин куп маниса суралхъа гийхье. Гыней аляатIу гагъ гынчеехъа, гагъыд манисанчее-хъа кIекъу, ойхъан. Хылепбышик атIипIкьынна хъайыб меб бырмышавъу уджагъеехъа абаччена. Мед хааъад къшщин эва гехъа. Гыни аIрайл сайыд быхаредын кусяйбы къут'дэйкIаланбы. Танбал хьунашщее кусяйбышын са

Шос хабар гьевлес джынааршыни паччагъыке. Мана хаIпбаI вахтний ыкIаран. Джынааршыни паччагъни быгъаза ыIхна ыхъа. Манкъуссе йишонагъас даIхаIна хиледже вахт вухъа. Мани йыгъыл джынаршына паччагъ инджимишхъава сикIылра ийкарас къахъа хъигъечIу ыхъа. Къад мыкIадава, мана хайбышди санчеехъа эчIена. Маныд танбал хьунашщейн хав ыхъа. Мана иляккана танбал хьунашщее хъа воб гъаIбаIххаI, вуджуб гъаIбхаIс вааIхаI дешуб. Гъаккеда июттука, хьыняалика гыней отхъануд, шырышын хъувхъана хъа бырмышавъу, уджагъеехъа воб абачче. Манкъуле тамаша гъавъу-гъавъу, гоонед кусяйбы къомкIина гиххьыйнкъаI, джыныссе хаIдын аIхъаIна къитдийхъан. Манчикад манкъуни быгъазеедын ыIхна хъохан. Мани ыIхнайке темизхьес-

ди мее, джынааршыни паччагее хиледже вахтна аЛзийт цыцIавъу. Танбал хьунашце хьаIрккыIн джелле джар аркIын. АIреенче сабара вахт абкIынийле хьийгъа, танбал хьунашце джелхъа йидж хьийееле. Мер хааъар гьиняхъа- шахъа илеекы эйгьен :

– ЗакIле бес гьуджоона къаджы? Ай Аллагъ, шаваанахан аIхъаIна гъаъы?

Мед йиджее джад эйгьен: «АIши, ыхъайн адкIынийн, вуччуд джад дешын. Мер гиргъылна хъа гъаIбхаIс.

Джынааршына паччагъ джуни сарайеехъа аркIын, темизхъа, сакIы мер танбал хьунашцейни хаахъа хъарайлена. Няъас мана сакIы? ЫIхна хьотху мее, гьинкьуссе йишонаъас аIхаI гиргъыл. Паччагъ юг хъыхъава гьргын джун нукарашадувхъайнбы, мана вуджур геер шадхъа. НаIхуIрий юг хъыхъава, ыIхна хьодхува манкъвее хабар гъавъуна джуни джынааршыс. Вуджеейыд эйгьен шени инсане зы юг хъаъы. Манчыни эвезе бес зы мани инсаныс гьуджоона гъаъас, гьуджона гьелес? Ман фыкырее аххъы, мана мер махъа саркIыл на.

Джынаашыни паччагьеейыд танбал хьунашце ишыс гийгъаласний гозетееъэ. Мана инсанни сифатеехъа ичIу, манкьуни оIгийл илэйзарна. ХаIдни сесека эйгьен:

– Эй, инсан, гьу залхъа кIыра гьеле. Зы вале, мичIеедийле хьийгъа, тамаше гъааъа вобна. Гьу гьам каруд одхъан, гьамыб хъа воб гъаIбаIххаI. Васе иш гъааъас даIвхий закIле къеджен. Зынад йыгъни иш даIвхийле аIхъаIна гъаъы. Манчикед зас хайыр ыхъа. Зы геоб вахтний воб ыкIаран. Йизди бугъаза ыIхнаний ыхъа. Вале аIхъаIна гъаъы мее, ыIхна хьодхуйн. ГъаIшде засе йишонаъас аIхаIна. Гьу зале хъыIмеекьаIн. Зы джынааршына паччагъ ворна. Зас ыкканан гьини югвал'ын эвез вас хъелес. Вас гьуджоойи ыккан закIле эгье, зы вас гъаъасын. Садджу гьу зас амр гьевле, залхъа инанмышийхье.

Танбал хьунашце джени оIгийл илёрзулна, ахтына, гьицIайгIаран тюлибы алягына, вукIлел къизилен таджнана, хыле кизилен аIсаанана хаIрна адамий къаджы мее, хьаIрккыIн титрамишеехье гиргъыл. Мана сес адкIын ээхва.

(Хьийгъийн хъалесын)

ДАГЪЫСТАН

Шы лечакбы, гъу йишын тлетГ,
Гъу уфтанын тлетГ'ен букет.
Коксийл ооъад хъебцІал' миллет,
Гъаззирда вод вас гъелес джан,
Шас аІзизба гъу, Дагъыстан!

Гъар сурайл' гидкІын сувабы,
Булутбышди кІане хайбы,
Нердиванбы – гурулдайбы,
Сувабышда воб гъу Ватан,
АваакІа вак' ду, Дагъыстан!

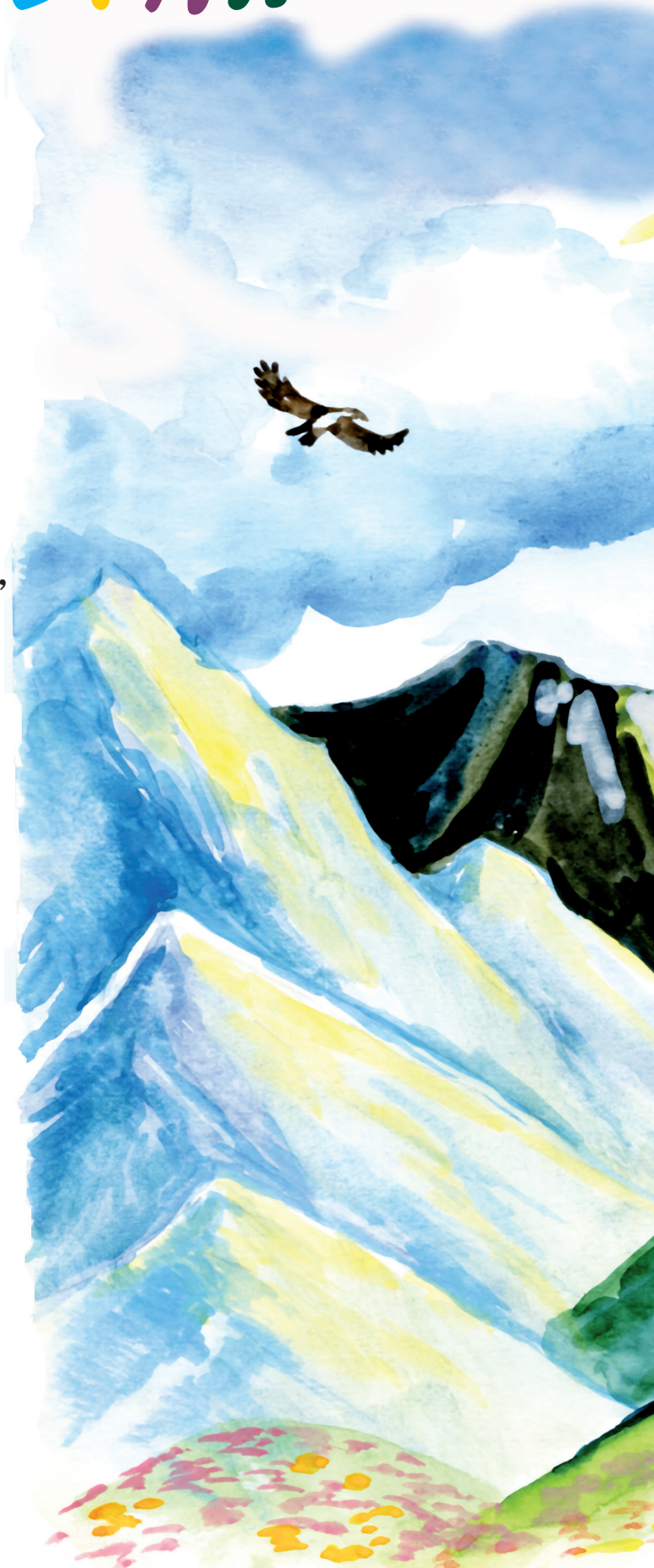
Шиш къайебы хаІвуІк сетІа,
ХаІв чІийека хуІваІ адакІва,
КъойкІал-къойкІал, гъекІва-гъекІва,
Сюзмишехье къайейнче хъян,
Миджагбабув гъу, Дагъыстан!

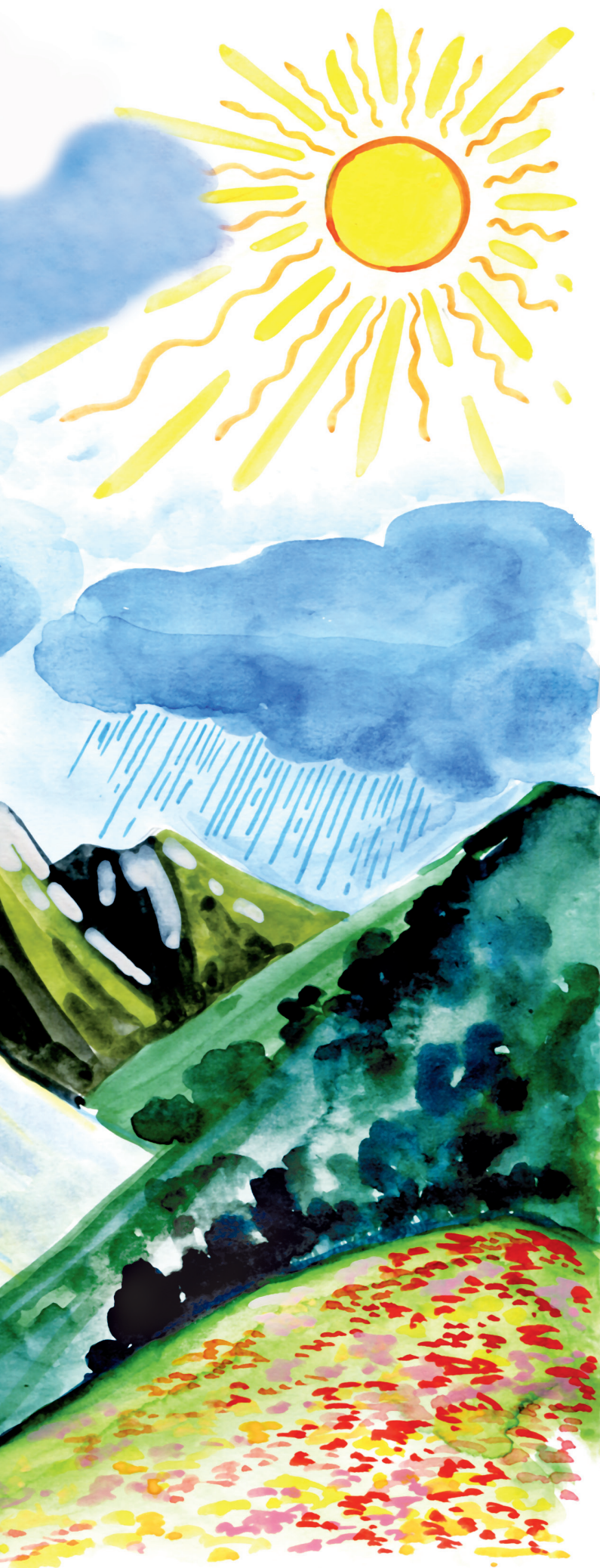
КІёочу верыгъ, адкІынее йыгъ,
Йыгъын ийгвал' деш ярашыгъ.
Дахабышее хъидхъвее ишыгъ,
ХаІнебышыс ээхье мигъман,
ДяцІа нен йыгъ, хаІм, Дагъыстан!

Темиз гъава, мыкІан хъянбы,
ТлетГ'-тлелейка вод аршанбы,
Пегъливан рыІгъ, сагъын джанбы,
Гъини гъавайн шас гъеле джан,
Гъу дармануб шас, Дагъыстан!

Лап илхъечІу къома гиъур,
Сувабышыл' гуІвхуІ чадыр.
Къоодже Дюл'тий, йишда Самур
Диригбышыс вухъа дарман,
Багъче-багъуб гъу, Дагъыстан!

Сайыб ыІбраІт воб Сары-кум,
ЧІийеенчене хъигъевчІу къум?
Бадалоохье воб гъар уІлджуІм;
ХаІм-йыгъ джанал' оова елкан,
Сирр, сегъируб гъу, Дагъыстан!

Хивар гидкІын джарга-джарга,
Дженнетееъад вод гъар джига.
Аллагна воб вал' оо колга.
Балаябышке деш вас зиян,
КъаІвхуІна воб гъу, Дагъыстан!

Шагъар вухъа гъарна къала.
Гъуджообыме оІгее гъала?
Йишда аІзиз МаІгъаІчкъала
Дженнетилхъа савкІу бирдан,
Хошбахтбавуб гъу Дагъыстан!

Миллетбышхъа иют-муІгъуІббаІт,
Сана-санкъус гъааъа гъуІрмаІт.
Гъалалын къык, гъалал заІгъмаІт
Гъар уджагъын вод талисман,
Июттудавуд къык, Дагъыстан!

Вухъа къанун шенкийн аІдаІт,
АІдаІтбышыс гъааъа гъуІрмаІт.
Дюззиваала, ламыс, гъирйат
Бабабышке ахвийн лышан,
МаІгъкамбавуб гъу, Дагъыстан!

ТІуфан хъинне хъары бирдан
Торпагъеехъа ичІуе джман,
Са тІетІ'ес джад гъувее зиян
Сел абайле, хаІв гъавайтан,
Дашмышоохъе гъу, Дагъыстан!

КІѳбгъуреейыб къулдур, къачах,
Гъивааджына вукІлел' папах.
Дошемишхъа йыгъна торпах
Хъыт'хъалеехъа сааъас вуккан,
Борджлуба воб вас, Дагъыстан!

Вухъайнбы геѳ гагъраманар,
ДаІвъийбышее гъагу гъунар.
Торпагъеехъа кІяъы хъынтІаар
Нукънел ооъад вас гъуву джан,
Гъивааджына гъу, Дагъыстан!

Са джигее воб йишда къувват.
Къувватнанкъус гъааъа гъуІрмаІт.
Дюн'йел энке хаІбна девлет
Россиева – йыІкъаІл' Ватан,
Бахтиваруб гъу, Дагъыстан!

Джанаварна хабар

зы вас аблес».

Джанавар мани ишис разивхъана. Шадда манбы хъадайленбы хивеехъа. СуІвайн Аюб дидейни йицїеенче са гев алябты, хъабы джанаварыс гьоолена. Манаб обхъун джанаварын суІвайлайс пай джаб гъидявъу хъадайленбы хаахъа. Эхъал' джанавар суІвайїле дигуленба шени Аюб дидейни йицїее авхуна гевыб оохъанасва меб гъавайкїанна хивеехъа. Йавашба джанаварын гев хъооїхъаїс вуккан мее, Аюб дидейкїле сесбы къайхъы, мана хъигъечїена чолеехъа. Манкъукїле джанавар къавджу мее, са хаїдын дал аляатїу манчыс ыїхийхаїн. Джанавар хъаїбкыїн гъивхъу авайкїанна мыссыба чини хаахъа. Хъабы суІвайкїле эїгъен: «Вакїле ацїанне, зы Аюб дидее далыква гёотына». Суївайн джаваб хъелен: «Гъу няъасна бес тох девхъа меб гевалхъа гъабкїын, йыгъын напс лап писда вод, къийнийс са гев чїаївнийде...»

Къоїдїгъэсди йыгъыл' джанаварын мед эїгъен суІвайкїле: «Къийна зас охъанасын кар дехъее, зы гъу оохъанасда». Суївайн эїгъен: «Къийна Залха адее махъварабы вод гъаъа, зы гъабкїын вас манче махъварабы аллесынбы, садджу зы умоохъан». Джанавар мани ишис

Са джанаварий суІвай къоншубы ыхъа. Джанаварын гъар йыгъыс суІвайлай чика санад кар охъанас хъоотїал вухъа. Са йыгъыл' охъанасын кар дехъа мее, джанаварий суІвай чїалгеехъа охъанасын кар табал гъаъасва гъайкїананбы. Эхъалхъа мее ма ийкыр манчыс са охъанасын кар джад дехъа хъадайленбы чини хаахъа. Сайыд джанаварын эїгъен суІвайкїле: «Агар быїссагъаїт гъу зас охъанасын кар табал гъидявъэ, зы гъу оохъанасда». Суївай хъаїбкыїн, экїда эїгъен: «Ай джанавар чоджий, зы умоохъан, закїле са хивее ацїан хав водон. Маа хурун гейбы вод. Дора манчына са

разийба гивийъарна суІваІйн махъ-
 варабы мысайий аллесва гозет гъа-
 ьа. Эхъал' суІваІйн хъобле махъва-
 раб ана хъавайлена джанаварысхъа.
 Манбы одхъун джанавар тох девхъа-
 ва, мед суІваІйкІле эйгъен: «Дора
 закІле гъагве Залха адийн хав. Зас
 медынбыд махъварабы ыккан вод».
 СуІваІ джанаварыка хъабына Залха
 адийни хаасхъа. Къулеле кІивчІу
 джанаварын лангарее ахуйн махъ-
 варабы аляатІа мее, янык'на
 кІумкІум къаъайбхъы, ахтын сесбы
 ыхъа. Мани сеселхъа Залха адий
 хъары, джанавар къавджы мее,
 гъарай гъааъана Осман дидейлхъа.
 Хъары Осман дидее яба аляатІу,
 джанаварыс ыІхийхаІн. Джанавар
 эббы гааІ гъивху авайкІанна меб
 чини хаахъа. МичІеедийн хъыхъа
 мее, джанаварын суІваІйкІле мед
 эйгъен: «Къийна гъу зас охъанасын
 кар аллес даІхее, зы гъу оохъанас-
 да...». Мед суІваІйн эйгъен: «Къий-
 на Загъид дидеева дана воб гивкІу,
 дора мана хъооІхъаІс». Джана-
 вар шадувхъа суІваІйкІле эй-
 гъен: «Дора шы мана дана
 хъооІхъаІс вуІхъаІс».
 Хъабы манбы иля-

аканбы, кІумкІумбы гъацІы вод
 данайни чурунын. Джанаварыс-
 се шадвал'ын янык'на суІваІаб
 кІелибхын, кІумкІумбышыл' хъоо-
 хъена. Мани вахтал' суІваІйс хъаІл
 вухъа, яваашда даланын акка итІум
 гъаъы авайкІанна Загъид дидейкІле
 эгъес, джанаварын чуру хъоІхъаІ во-
 два. Загъид дидей тифанг аляабтІу
 хъары джанавар гёокІана. СуІваІ
 шадувхъа авайкІанна, маІхуІд ман-
 чын джан джанаварыке къатдид-
 хъынийн...

*Урусни мизеле йыхъ-сумылхъа
 саакІал гъавъуна – Ш. Бабаева*

Дурнабы

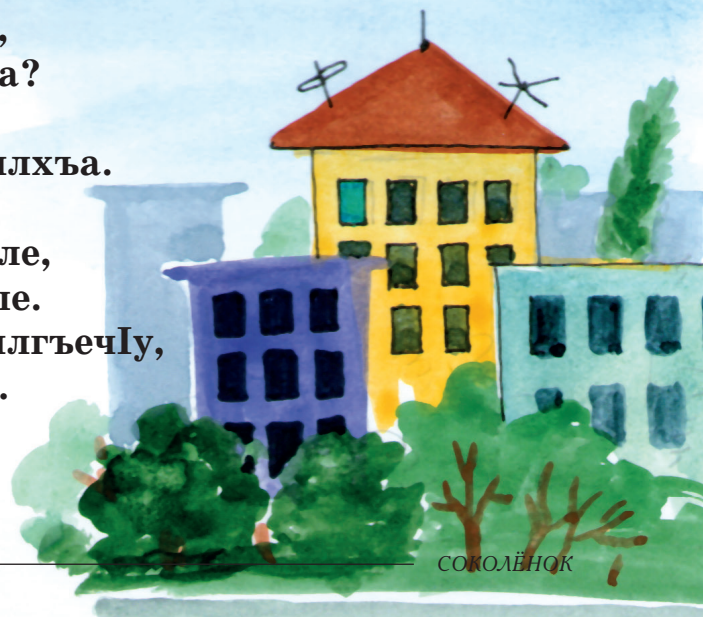
АІбдыІраІгьмаІн УЛУЦІАХИЙ

АлгьааІ вод аледхы, гьаѣа гьарайбы,
Илекка дешуд вушун дестебы.
Са джаб идявху шу, хъигъеечІу ааІ вод,
Сана-санчыхъад хъигъна гьекІва дестебы.

МыкІа хъыхъаване аледхы ааІ вод,
Ватаныб къалебчы къурбатбышылхъа?
Гьавабы мыкІада, гьиняа йыз гегъа,
Дурнабы алгьааІ меega къурбатбышылхъа.

Геед имахва шу мааѣад, зарада хъале,
Юхъан хъыхъа меega, аквеехъа сале.
ХъооІ меega йыкъаІлхъа, къыІдим илгъечІу,
Миджагын, миджагын хабарбы ал'ле.

Хонар

Гыргыни Кавказыл' алеелен,
Гьар джурайн мейвабы вод.
Гыргынчилед гейд алеелен,
Ч'алагбышей хонаруд.

Хонар водунбы зыргын,
Гьам июттун, гьам ч'урч'у'ман.

Энке югун чис А'ра'н,
Хонар джаа к'ы'бы'н, ч'а'ра'н.

Хьян ыкканва йик'Г' г'дх'ан,
Ч'у'рч'у'ман хонар одх'ан.
Дарманыс хонар са'а,
К'ы'д'имийсын компот г'а'а.

Ёкьубъэсда гыней

Са аваала-за-манайл' чIалага хьебийре гьамбаз; сё, джанавар, суIвал ешеми-шехе ыхьа. Манбышыхъаб ёкьубле гыней вухьа. Са гыней сёюн оохьан, са гыней джанаварын оохьан, са гынейыб суIвалн оохьан. Ёкьубъэсда гыней гьеххаба аахва. Гьин гьамбазар сана-санкьухъа иляка, вухьунбы хьега къалядакIва. МичIееб гьинбы сугъооцу иляканбы, ёкьубъэсда гыней дешуб. Гьинбышди алрее ледж эхьа.

Сана-санчыка алдатхьун, гьалале къабадакIва. Барышмышеедхьайле хьийгъа мыIслаIгьалтеехъа хьадайле — гьарункьукIле къаджийни някIна хабар гьааъас.

Щепба хабар сёюн гьааъа:

— Зы са уфтанни багъееъабуб илвийкIар. Мааъад тIетI'—тIеле вод хьидхьу. ГьыIхьийъалла хьурайн юварий. Зы къалибхьы, хьура одхьан гибгъыл. Сайыб илякана, юваршыни санчил бызылеершин акваа вод. Зы манчысхъа делес хьувхъа илякана, акваа уютту-

ка гьацIы вод, джаа саджаб бызылершына дешуб. АвцIес меен уют ойхьанан. Джанавар, гьалше гьу йыгъна хабар гьееъэ.

— Зы пишнибы илэджу, са боIликысхъа гьабкIын. Чобан къайсынй. Сифтаба мани боIликееенче са мекIвна къарг авхъу, обхьунна. Гооне хьиннеейыд ахуйнбышылхъа йыгъ ал'лягы. Бес суIвал, вакIле гьуджоона къаджы?

— Вушди гафылхъа кIыры гьахъы, йизда вухьун вукIар гибгъыл. Санкъвее хьурабы, уютбы одхьан, манисанкъвее давара гёда. Зынаб дегье медын гьаъасын идяхху ёкьубъэсда гыней алябтIы вухьунехъа оIтирмишавъу.

ДУВУХНА ЕДИЧ ИЧИЧ

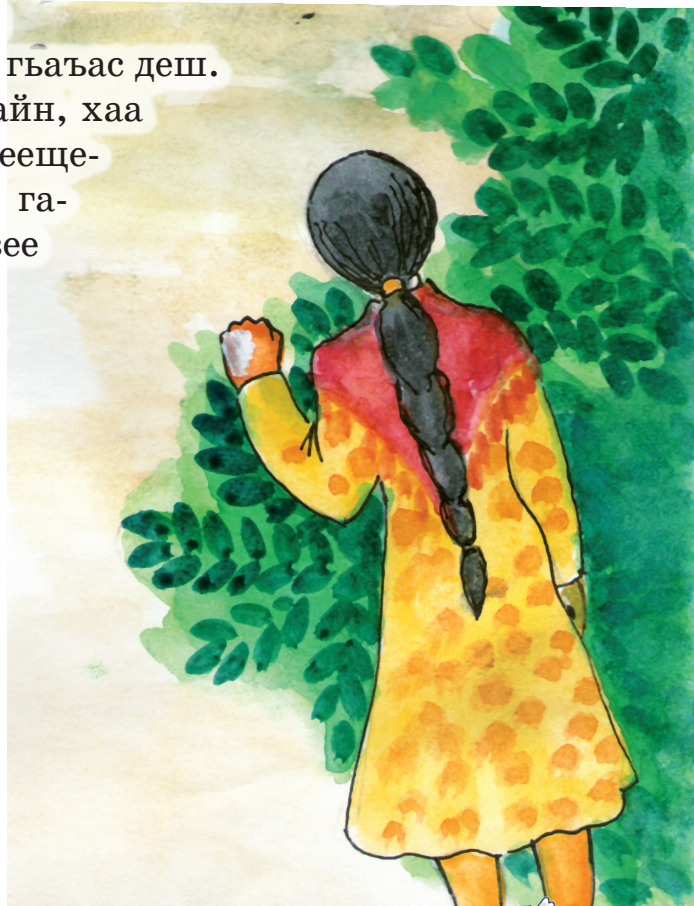

Са вахтал' са адамийй хьунашце ешемишоохье вухья. Джохъар са ичий йихья. Са йыгъыл' мани ичийна ед' рагьмагтыхья аркын. Декее мерна хьунашце гьейгы. Дувухни едис ичий хьалара йихья, гьамбаше мана геета йихья. Са йыгъыл' ичий хаанче члалагахья гьийху. Хаим хьоохьенкьял манкьукле члалагее са хав кьедже. Ичий хаахья ийчу мее маа са кьялсада кьедже. Ичий манкьуле хьалркьынна. Кьялсинкъвее эйгьен:

– Зале хьимеекьялн, зы вас писин гьяас деш. Зы вахья иляккы мее закле ацлахьайн, хаа дувухна ед' вака югра еехье дешур. Гееще-гееще ичее хабар гьяаъана. Ичийни гафылхья клыры гяххы, кьялсинкъвее эйгьен:

– Вас зака сана меннянкьял алгьяалс йикканнане? Ичий разеехьена.

Кьялсинкъвее са дулга хьалбхыг мее, манбы медни са джигеехья салатлоохье. Гьиньяаб югун инсанар вухья, ичийс гьин джигабы кьабылхьайнбы. Мани кьялсин-кьуке уфтанна джегьил' хьыхья. Ичий манкьус гьаркын. Манбыше мугьуббагтыкана ымыр вукку.

Хияр Ияр

Са диригбышди мамлекатее, са емишбышди гьокууматее чийел хылийда гьодку ааһни са тагьыл, бакъалийна дене меен са хияр гьаһвалехье. Цетда шавукле джад диригеехъа хъадын гьин тезе зурят къаджы деш. Анджах манчыс йик'елий ки, йидж дюн'йелхъа хъадын, геед хылийда гьодгьурни ник'ыле хыйгъа, са серинни мичеед, чини гьыһхий'таллани тагъбышыл' ва ярпагъбышыл' оони чийни тянк'ааршына мык'аала акъвайс хъибхъырийле хыйгъа ва ит'умын са кар акъвал' ил'екхийле хыйгъа ыхъа. Улепбы аахъы мее, манчык'ле акъвал' оо к'ышщен шойбынана, к'ышшени к'атыл'ни рангал'на ярпагъ къавджу. Мани гьалатее верыгъ оохъа аһхъааһ гьыгьыл ва ярпагъ чилхъа цыц'авхъа, гьаһше хияр йидж гьиц'айг'арни вергъени ишгъек' авуд ахва, ман ишыгъ ман мее гуджукайи ки, манче улепбы гьадхы. Мани аһрее чик'ле са сес къайхъы:

– Оза хъыхъайнне? Мичеедийн хайыр!

Чика юшанеешъэна Ед-тагъий. Манкъвее, тагъни гьини-шени сурабышыл' турамышеобхъайни джуни менни чоджааршысыб, гьаһмаһхуһдни джад джуваббышка сана салам гьооле. Ед-тагъын ман-

бы муһгьуһббаһтыка, джени ярпагъ хылепбышка сана вергъени этани шуъаабышке къорамышааъанбы. Ман меен чоджаар ва джол' оо джан гийхъена ед' къайджы, хияр геед шадехъен. «Ура!..» Ман текда дешдий вод – чини гьыһхий'таллани ялагъбышее ярпагъбышык' авуд дигулеедхъайни, йидж хъиннеени хуруни хиярааршыка гьац'ыһн хиледже тагъбийи. Манбы гьар сурале чилхъа гьоззур, хъидг'ынбы гьаъа гийгъал: «Йыгъын ду гьуджоона?» Манчиссе хиярва эгъес даһхы, эйгъен: – Ияр.

Гьыргыни хиярааршыс, манче чин ду наһхуһд увгъий, хошеехъа хъады ва чиле аһхъаһнабы гьаъасва манбыше хиледже гагъна ман суал чис гьелен. Хияр – Ияр – ха-ха-ха! Ман хияр хаһд хъыхъа мее, гьин аһдгьуһн чини гьаһк'ениийни дуюлхъа сийк'ал. Анджах ман, йидж маһхуһд хъот'улуыле тика джад инджимишехъе дешдий: аксина, Иярва ду манчыс чик'ле хиярва увгъийле геедний хошеехъа хъоол.

К'инин Ияр Ед'-тагъни къуллухни саайе йыгъбышка, саһаһтбышка деш, дакхийкъабышка хаһд хъехъе гидгьыл. Ман чини хаһд хъыхъайни гьаһк'ее мысаджад фыкыррашмыше хъе дешдий, чини гуджнада хаһд хъхъайлхъа манче фыкыр джаб гьуву деш. Агар манчыни кал'лелхъа са иш хъидя-

быйнхый, манче мысаджаб меб
фыкыр гьевлес дешдий.

Са йыггыл' мичеед никеенче
оза хыхья мее, Иярыкле кьеджен ки,
чини вуклелни зыргыни тлет'ен лечакбы
кьяадклувуд. Манче лечакбышка фахрний
гьяа, чулки чини гыихый'алла мадхуин
миджагын лечакбынан са джад тлет'
дешинний: мебымбышди тлет'бышын лечак-
бы кливада, ранг дена, кьуваинада, загыифда
ихее, чин лечакбы итумда, магкамда, цо-
бада ва кышцени кьыбыни рангал'ний вод.
Манчикле йидж кал'лел тлет' дена кьад-
жы, нараагьат ээхье гидггыл: «Шаваана ман
хьохью?..Ахьянабы гьяасне ман хьохью?..
Дешхье джохья мадхуин миджагын тлет'
дешва пахылийвал'ынне хьодху?..» Гьелбет ки, ман-
чына нараагьатыйваала Ед'-тагъни улеке гьивхас
дешдий.

— Гьуджоона ыхья, дихав? Няа гьу ман мее
нараагьатра? — ман увгьу, йиджее Иярни целебни
вуклелхья хыл' кьадагьва.

Кинин Ияр эгьесын джуваб идяакы, клорани
фыкыреехья айклан. Манчыс кьанмышхьес-
ний ыккан ки, чин тлет' няхъанийхьян ыхья.
Чикле гьуджоо ыхьай дяцланкья, манче едис
нахуидний джаваб хьелес. Манче гьяшдийлхья
мее, кал'лелхья нена иш хьабеейыб гьорбы гьид-
дяыва, явашда, кеф дена эйгьен:

— Няхъанме йизын тлет'ен клат агвийн...

(Хъийгъийн хъалесын)

*Табасаранни мизеле йыхъ-сумылхья сааклал
гьавъуна — Валежь Гьамзат.*

Адийна жабар

(Ойгил'ын 2 –ъэсди нумрее)

Клырыбышыл' гап к'абг'ы,
Чик ху'ваI аюрх'у.
Джанани г'амбазыкIле
Х'ары ман увг'у:
«Ваз гибг'ыл мее г'ицIаагIар
Лагарани хааI,
ЗакIле г'у маIг'ваIллеех'а
К'авджесда алккааI.

Йизда экIна г'амбаз, вал'
Муг'аетивх'е.
Зынаб джег'ра ил'юта
Гозетее еех'е».
Джаваб х'еле аIмаIлейн:
«К'ывишре хайма.
Зы савкIу х'аваалессе
Г'ебче зас мана».

ОкI оох'анас аIмаIле
Думайлх'а алх'ааI.
ГIал'бы х'а'ы илг'боочIе
ЧуIт' к'аджы йаIхх'аI.
Чика чин чолний эза,
К'атIна гидив'ур.
СивийкIалний хивеех'а
Эх'ал' йыIх' г'адк'ур.

ЙаIхх'ыIни йыIк'ваIл аху
Хивеедын хайбы.
Чини олгее ачмышх'а
Уфтанын баг'бы.
Вардыни к'онджебышыл'
Г'боокIайи бул'бул'.
Чованыд чIаIрбы гиккы,
Г'ьргенаб чил ул'.

Вергъен гъаъа аІхъаІна,
Аршанбы къекІва.
Кирпийн чигалаг саъа,
ТІотІаарыд гъекІва.
Къаджы гын меен миджагын
Мана идяаце.
ЙикІ'ен къайгъе къанатбы,
АІрзуйка гяйце.

Табийъатын шечІ хъаІбхъыІ
Ёкъни сурале.
ЙикІ' гъаІлале ааІ гидгъыл,
Шадни йыгъыле.
Едике къавхъунаний
ЧикІле геоб маІъний.
Йиджыб, манбы хъаІдаІххъаІ,
ЙаІххъаІгъаІб ааІний.

Гыргын джига тІетІ' хъинне,
Верыгъ хъигъевчІу.
КъуІмаІн, къекІван шуъаабы
Гъар хаахъа ээчІу.
НаІцхуІрааІрыд хъигъеечІу,
Югун йыгъ гидхъу.
ЧуІнки къыйна аІмаІлейс
ОхутІнай гъуву.

(Хъийгъийн хъалесын)

*Урусни мизеле йыхъ-сумылхъа
саакІал гъавъуна –
Валегъ Гъамзат.*

Ацлаал'нана телеба

на шакІле кьеджен, мана джени са мураа-дылхъа гьирхъыл'на. Амина кьийна мани колледжни хьебыдъ-эсди курсна телеба ворна. Манкъее мани сенбышее телебабыш-ди аІреени геелесди ярышбышее, олимпиа-дабышее ва хаІтданани кон-курсбышейий кон-ференциябышее иш-трак гъаъы. Шаца Аминее Дербендни шагъарее илгъечІуйни «ЫІлимын гелед-жагъ джаванаршыни хыле водун» ва дона-ни, Ростовни шагъарее илгъечІуйни, «Йи-шин геледжагъ йиш-

Югда хъаІдаІххъаІн ушах хизанна бахт, аали мак-табна кьисмат вобна. Ман-быше джони аІКІ'елика, тербийей-ка гьамбаше хаабынбы, гьамбазар, маІгъаІллімаар шадааъас чалыш-мышоохъе.

Кьийна йишда гаф манбышди саІнкъыни гъаКІее вобна. Мана Къузайл'ни Кавказни юриста-аршыни иниститутни, юристаар гъаІззирааъани колледжна теле-ба Амина Къоджаева ворна. Амина 1999-гъэсди сен едике йыхъа. Ман-къее МаІгъаІчкъалайн 6 нумранан мактаб югни кьийматбышка таам гъаъы. Юристын санаІгъаІт аляатІуй манкъына мураад вухъа. Кьий-

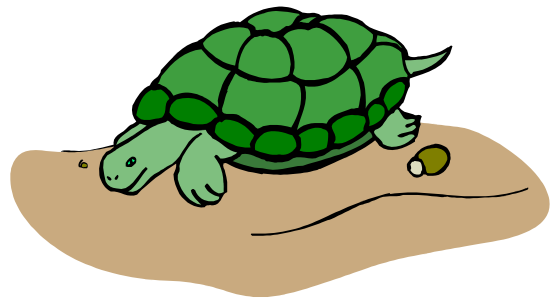
ди хыле водун» ва Казанни ша-гъарее илгъечІуйни «Державинни хъаІдхъыІйбышее» нетийджейкан джигабы аххъы. Гъайни сеныд Чечняйни Девлетни Универстетее илгъечІуйни олимпиадее иштрак гъаъийн. Гъайни элесыд манкъее сабара грамотабы ады. Кьийна Аминайхъад хаІдын пІланбы водон-бы. Манкъыни фыкырее колледж югни кьийматбышка таам гъаъы, докІументбы унверситетеехъа ху-вий водун. Гооне хьиннед югни ишил чалышмышийхъай назарее аххъы вод. Дора шы гыргынбыше Аминайс фыкыреедын гыргын му-раадбы быкырхъенбыва угъурбы аІрзуламышаъас.

Занимљива Алифа Ховшце

Гъ

Хав аляту ыгъвийкар,
ЗонтикI дешва тысбагъа.
Няхъаний бес йидж вухъес,
Гидгъылее гёгъий гёгъа?

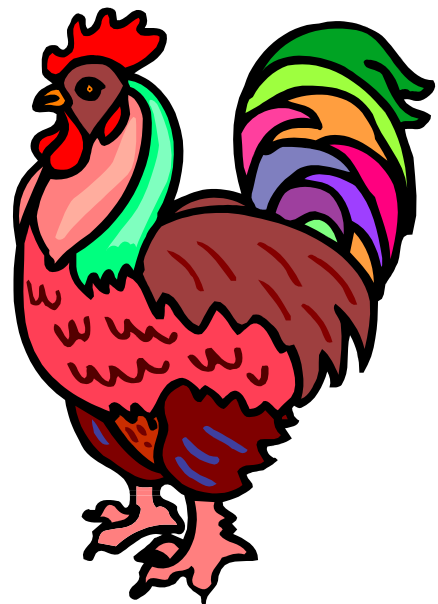
Гъ

Дек'кисхъа гъамбаз арее,
Гъаъа ед'ее гъынкылеер.
Гъамбазар джухъа савъий,
Вод йишди дек'кин гъунейр.

ГI

Гыненедин гIал' аахъы,
Са джад джуваб хъидийгIан.
ВукIул' клёбчы иш къоодже,
ГIадырбышыл' гъивийгIан.

Д

Дадалын даптапершис,
Дамее саъы дарс гъуву.
Увгъу: «Дегъе къукъаршис,
Делес джад хъихъес деш шу».

Е

Енотын балабышка,
Емишбыйи еш савъу.
Емишбы чеше одхъун,
Ешиб йыкъеехъа кIявъу.

Даршанын алады ва емишды

Банан

Бананыхъа геед сортбы вод. Манчын натуура къуІмаІн ва намнан вод.

Бананын организм темизьян, манчыс хаІд хъихъесын лезимын кар гъеле, анджах ман явашда эрмишехъе, эрмишхъайле хъийгъа организмays рышшына эб гъооле, инсан кокаъана.

Банан одхъан мее, инсанын кеф ачмышехъен, манче кокси къуІваІна хъаъа, къуруна косса гъавъу, быгъаз хъооххъуйнкъаІ, мана юг хъааъа. Бананын ярпагъбы шишмишхъайни джигабышык' атІикъаныгъийнкъаІ, манче шишмишхъай къаъадаччен.

Банан явашда эрмишехъева, ман, натуура мыкІаний намнани инсанааршыс зияныка вод. Агар чил оохъа хъян илѐдгъее, манче организмее хиледже хъян саъа ва маныд джанас зияныка вод.

Бананын ман зиян гъелен хассят чика сана къев обхъунийка акІанаъас ээхъе. Гъамыд иютун ва писюкын ман хассят акІанаъан. Ман эйгъенбы натуура мыкІаний намнани инсанааршыс аайдда вод. Натуура гъиццянани инсанааршеме уксыске истифаада гъаъас аІхаІ.

Бананбы къаІраІни вухъунехъа охъанас зиян вод. Бананбы къуІмаІни оІлкабышее ешемишоохъени, натуура гъиццяхан ва хъеххъуйни, джан сагъни инсанааршыс хайырыка вод. Манче мани инсанааршын организма итІумаъан, манбышын кеф ачмышаъан, джан тавул' хъаъа. МыкІани ва намнани оІлкабышее ешемишоохъени, натуурад мыкІан ва намнани, заІгыІфни инсанааршыс банан зияныка вод, ва манче джони организмее джурбаджур ыкІарбы турамышаъа.

КІУНИНИЙ

Кіунинийхъа са-къоІлле сорт вод: чІакІыний хурун, чІаІраІний кІарын. Анджах гыргын чин сортбы хасятыс акарада вод.

Кіунинийн организма хад хъихъесын лезимын кар гъеле, ман тавул' хъаъа, маІгъкамаъан, сафрайнайи эбана къапІыываала кІил хъааъа, маІгъдайи гыццяхан кІыл'кІам маІгъкамаъан, инсаныс иштагъа хъаляъа.

Кіунинийн писюк алиvkуйн гъекуй одхъун мее,пыраалике ва гыццяхани матеерийейке вукІарна вукІул' явашоохъена.

Кіуниний кІутІунааршыс зияныка вод, манче маІгъда заІгыІфламышааъана. Ман чин зиян анисика ва вардыни мыраббайка акІанаъас ээхъе.

Эйгъевуд ки, сувал' аІлааІн, хурун кІуниний филна азарва эйгъени ыкІарыс дарман воб.

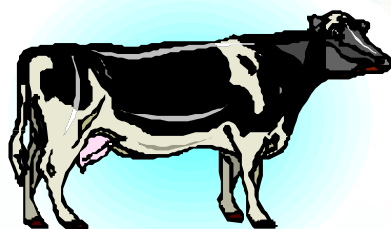

Галмдджебы

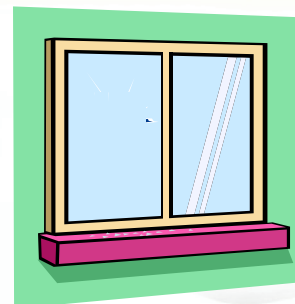
Хайбышеехъа илхъечле,
Чике ялав хъигъоочле.
Сура хайбышее ийгвал',
Чин сура авхъа гечле.

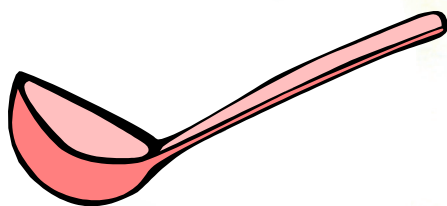
Чолбы хъыхъа мее хъынак',
Гъооле чин шас хайпбаI няк.
Чина къатых обхъун мее,
Гъадайле шас июттун някI.

Йидж хайбышда ул',
ХъивийхаI чил т'юл'.
Хаас ишыгъ гъеле,
Манчын ду вод ...

Алхъыгъы мее чин вачле,
Ушахарше илѳодже.
Шоварни хыле воохъе,
Хылийн быт'нана ...

Мысайи верыгъ хъибхъы,
Эгъес зака йидж ибхъы.
Зы няхъа аддым авгъее,
Захъаб хъигъна йидж гибхъы

Инглисни мизейн клуб

The Present Perfect Tense Form (ГъаӀшдийна гъаракат таамыхъай гъагвана заман)

The Present Perfect Tense Form – ГъаӀшдийна гъаракат таамыхъай гъагвана заман «to have» феълни гъаӀшдийни заманыл'ни шахсни формабышка (have, has) ва Participle II-ка къурмушоохье. Хьебыдъэсди шахсни текни авазликбышхъад хъигъна – has форма, ахвийни шахсни авазликбышхъаб хъигъна have форма ишлемишоохье.

I have read a book.	Зы китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
You have read a book.	Гъу китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
He has read a book.	Шенкъвее (гадее) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
She has read a book.	Шенкъвее (ичее) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
It has read a book.	Манче (джан дешын) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
We have read a book.	Шы китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
You have read a book.	Шу китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.
They have read a book.	Шенбыше китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийн.

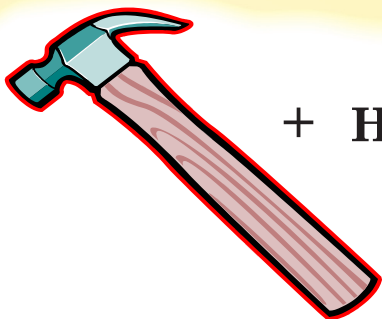
Суални джумлебышее have ва has джумлейни къомахъа алгъааӀ:

Have I read a book?	Зы китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Have you read a book?	Гъу китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Has he read a book?	Шенкъвее (гаде) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Has she read a book?	Шенкъвее (ичий) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Has it read a book?	Манче (джан дешын) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Have we read a book?	Шы китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Have you read a book?	Шу китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?
Have they read a book?	Шенбыше китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъийнне?

Инкарни джумлебышее have ва has формабышхъад хъигъна not ойкӀан:

I have not read a book.	Зы китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
You have not read a book.	Гъу китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
He has not read a book.	Шенкъвее (гадее) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
She has not read a book.	Шенкъвее (ичий) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
It has not read a book.	Манче (джан дешын) китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
We have not read a book.	Шы китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
You have not read a book.	Шу китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.
They have not read a book.	Шенбыше китаб хъаӀдхъыӀ таамыгъы деш вод.

РЕБУСЫ

+ НИШ

+ ВУР

АК + К

Э +

+

Соколёнок

Лачын

3/2017

май - июнь

Иллюстрированный детский журнал.
Издается один раз в два месяца.

Учредитель :
Министерство печати и информации РД.

Регистрационный номер ПИН[№]ТУ05-
00348 от 01.12.2016 г. выданный
управлением Роскомнадзора по
Республике Дагестан.

Издается с января 2009 г.

Главный редактор
Мурад Ахмедов

Редколлегия:
Т. Зургалова (отв. секретарь)
В. Гамзаев (редактор)
Ш. Бабаева
А. Исмаилов (зам. гл. редактора)
Н. Исаев
А. Дадашев
Х. Назирова
Аб. Омаров
К. Омаханов

Худ. редактор З. Даганов
Тех.редактор Т. Лузина
Оформление номера и обложки З. Даганов

Дата выхода в свет 20.06.2017г.
Тираж 252 экз.
Заказ № 76

Типография: ООО «Издательство «Феникс
пресс».

Адрес типографии: 367018, РД,
г. Махачкала ул. Петра 1, 61

Редакция и издатель: Государственное
бюджетное учреждение Республики
Дагестан «Редакция республиканских
литературных журналов «Соколенок» и
«Литературный Дагестан»

Адрес редакции и издателя: 367025,
РД, г. Махачкала, ул. Даниялова, 55.

Электронный адрес редакции:
litdag@mail.ru

Цахурский язык.

Индекс: на год - 78438,
на полугодие - 73888.

Цена свободная